NL

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 9 oktober 2009

inzake de rol van De Nederlandsche Bank in het geldstelsel op Bonaire, Sint Eustatius en Saba

(CON/2009/80)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 24 augustus 2009 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van het Nederlandse Ministerie van Financiën om een advies inzake een voorstel van wet betreffende het geldstelsel op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna het 'Voorstel').

De bevoegdheid van de ECB om een advies uit te brengen is gebaseerd op artikel 105, lid 4 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het derde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen[1], aangezien het voorstel betrekking heeft op De Nederlandsche Bank (DNB).

Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies aangenomen.

1. Doel van het Voorstel

Het Voorstel stelt regels vast betreffende het geldstelsel van de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna de "BES-eilanden") en verleent met name de US-dollar de status van wettig betaalmiddel op de BES-eilanden en legt DNB specifieke taken op.

2. Algemene opmerkingen

2.1. De BES-eilanden, die momenteel deel uitmaken van de Nederlandse Antillen, worden openbare lichamen zoals bedoeld in artikel 134 van de nederlandse Grondwet en gaan deel uitmaken van het grondgebied van Nederland. De Nederlandse Antillen zullen niet langer een land binnen Nederland vormen. De BES-eilanden blijven tevens LGO's zoals bedoeld in het Vierde Deel van het Verdrag. Derhalve, ook al gaan de BES-eilanden deel uitmaken van het grondgebied van Nederland, gaan zij geen deel uitmaken van het grondgebied waar het Verdrag volledig van toepassing is.

2.2 Aangaande de uit hoofde van het Voorstel aan DNB toegekende taken, verwelkomt de ECB dat DNB kosten vergoed zal krijgen van de nederlandse overheid, die zij heeft gemaakt in verband met het volgen van de voorbereidingen van de omschakeling van de munt op de BES-eilanden.

1 PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

3. Compatibiliteit van nieuwe DNB-taken met het Verdrag

Artikel 4, lid 1 van het wetsvoorstel belast DNB met de taak de goede werking van het betalingsverkeer op de BES-eilanden te bevorderen, mede omvattend de omloop van US-dollarbiljetten en dollarmunten. Luidens artikel 4, lid 2 kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels met betrekking tot deze taak worden gesteld, ten aanzien van welke de ECB eveneens verwacht dat zij te zijner tijd zal worden geconsulteerd.

De ECB begrijpt dat:

i. in beginsel de commerciële banken US-dollarbiljetten distribueren en US-dollarrekeningen aanbieden, derhalve zonder directe betrokkenheid van een centrale bank;

ii. DNB zal overleg plegen met de VS-autoriteiten, waaronder het Federal Reserve System, met name inzake haar coördinerende rol betreffende het screenen en uit omloop nemen van valse of vervalste US-dollar bankbiljetten.

iii. DNB zal de voorbereidingen voor de omschakeling naar de US-dollar volgen.

In deze context heeft de ECB de volgende opmerkingen. De ECB is van mening dat deze taken kunnen worden aangemerkt als niet-ESCB taken, zoals bedoeld in artikel 14.4 van de de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (hierna de “de ESCB-statuten”). Artikel 14.4 van de ESCB-statuten stipuleert dat nationale centrale banken andere functies mogen vervullen dan die omschreven in de ESCB-statuten, tenzij de Raad van bestuur met een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen vaststelt dat deze functies de doelstellingen en taken van het ESCB doorkruisen. De doelstellingen en taken van het ESCB omvatten de primaire doelstelling van het handhaven van prijsstabiliteit, en de basistaken van het bepalen en ten uitvoer leggen van het monetair beleid en het verrichten van valutamarktoperaties. Uit het Voorstel volgt momenteel niet dat de voornoemde DNB-taken de doelstellingen en de taken van het ESCB zouden doorkuisen. Daarnaast is het enerzijds zo dat de vervulling van deze voornamelijk monetaire taken door DNB uit het oogpunt van monetaire financiering geen aanleiding tot zorg is, anderzijds is DNB onderworpen aan het verbod op monetaire financiering met betrekking tot activiteiten die zij op de BES-eilanden op dezelfde wijze uitvoert als op het overige grondgebied van Nederland.

De ECB begrijpt dat DNB in de toekomst kan worden gevraagd aan commerciële banken op de BES-eilanden liquiditeitssteun in US-dollars te verlenen, bijvoorbeeld middels de door DNB aangehouden deviezen of het lenen van US-dollars middels swapovereenkomsten. Evenzo kan DNB in deze openbare lichamen toezichthoudende taken krijgen ten aanzien van financiële instellingen (zie de in de artikelen 6.6, 6.9 en 6.10 van de Aanpassingswet BES genoemde wetten). Dergelijke door DNB op de BES-eilanden uitgevoerde taken zijn belangrijk en vergen derhalve ampel beraad. Aangenomen wordt evenwel dat de toewijzing van deze nieuwe taken aan DNB een wijziging van de Bankwet 1998 vergt, ten aanzien waarvan de ECB verwacht dat zij tijdig zal worden geraadpleegd.

Dit Advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 9 oktober 2009.

[getekend]

De President van de ECB

Jean-Claude TRICHET